

عنوان مقاله:

دین در جامعه بازار

محل انتشار:

فصلنامه اسلام و مطالعات اجتماعی، دوره 6، شماره 4 (سال: 1398)

تعداد صفحات اصل مقاله: 25

نویسندگان:

یونس نوربخش - دانشیار گروه جامعه شناسی دانشگاه تهران، رئیس کرسی یونسکو در سلامت اجتماعی و توسعه

مهدی ابراهیمی (نویسنده مسئول) - دانشجوی دکتری جامعه شناسی (توسعه اجتماعی) دانشگاه تهران (نویسنده مسئول)

خلاصه مقاله:

پرشش اصلی مقاله این است که در جامعه بازاری شده معاصر، چه امکان هایی فرا روی دین قرار دارد به عبارت دیگر، آیا دین در یک زمینه اجتماعی نولیبرال که ناظر به تسلط منطق و اقتصاد بازار بر همه قلمروهای اجتماعی است به شکل متفاوتی تنظیم می شود در این نوشتار، توصیفی - تحلیلی، برای بررسی اثرات نولیبرالیسم بر قلمرو دینی و واکنش های دین به هجوم نیروهای بازار، از روش اسنادی استفاده شده است. نتایج نشان می دهد که در نظام اقتصادی و اجتماعی مبتنی بر منطق بازار آزاد، رابطه دین و دولت تغییر می کند و ممکن است دین، براساس تنظیم های بازار، تغییر صورت پیدا کند. در سطح جهانی، برخی از امکان های رابطه دین و نولیبرالیسم به این قرار است: باز شکل گیری دین از طریق مصرف گرایی، ابراز وجود کنش گران (جنبش های) دینی جدید یا نادیده گرفته شده؛ محافظه کار یا سنت گرا شدن دین؛ تضعیف نقش انتقادی دین (خاصه از حیث ارائه نقد اخلاقی)؛ کالایی شدن انسان و تهی شدن جامعه از ارزش های طبیعی و انسانی. در ایران نیز ترکیب نولیبرالیسم اقتصادی و محافظه کاری سیاسی از دوران پس از جنگ، تقلیل پدیده های اجتماعی به الگوی خاصی از اقتصاد (رهاکردن امر اجتماعی) و دفاع از اقتصاد بازار در یک زمینه دینی - استفاده ابزاری از دین و استفاده انحصاری و رانتی از اقتصاد - نوعی بورژوازی جدید در جامعه ما پدید آورده است.

کلمات کلیدی:

دین، بازار، جامعه بازار، نولیبرالیسم

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/896647>

